

**Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om Ældretalsmand**  
(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

**Forelæggelsesnotat**

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

**1. behandling**

Naalakkersuisut er glad for at kunne fremlægge forslag til Inatsisartutlov om Ældretalsmand.

Etableringen af en Ældretalsmand skal ses i sammenhæng med udarbejdelsen af Naalakkersuisuts ældrepolitik. Det er Naalakkersuisuts ønske at udarbejde en samlet politik for ældreområdet, hvor målsætningerne i Naalakkersuisuts koalitionsaftale indgår og udfoldes, og hvor udfordringerne på ældreområdet anskues mere bredt.

På nuværende tidspunkt er der etableret en Børnetalsmand og en Handicaptalsmand. Disse 2 talsmandsordninger tager udgangspunkt i FN konventionerne om barnets rettigheder henholdsvis rettigheder for personer med handicap. De 2 talsmandsordninger har tjent som inspiration, men nærværende forslag til etablering af en Ældretalsmand tager ikke udgangspunkt i en FN konvention.

Forslaget har til formål at skabe rammerne for en Ældretalsmand, som kan fremme interesser i samfundet for ældre, samt rette fokus på og informere om vilkårene i samfundet for ældre. Ældretalsmanden skal som led i dette arbejde formidle viden om vilkår for ældre til politikere, myndigheder, organisationer og borgere.

Hensigten er at skabe en politisk uafhængig Ældretalsmand med et stærkt mandat og en bred ekspertise.

Ældretalsmanden skal være en aktiv talsmand for alle ældre vedrørende deres levevilkår. Ældre skal i videst muligt omfang inddrages i Ældretalsmandens arbejde.

Ældretalsmanden kan yde råd og vejledning til ældre og andre interessenter om vilkår for ældre. Ældretalsmanden kan foreslå nye tiltag, der kan styrke vilkår for ældre. Som fast høringsinstans og på eget initiativ kan Ældretalsmanden vurdere og udtale sig om de følger, som lovgivningstiltag, udredninger og planer kan få for ældre. Ældretalsmanden skal have særligt fokus på vilkår for udsatte ældre.

På nogle områder er mekanismerne til at sikre inddragelse og medbestemmelse særligt mangelfulde. Som følge heraf skal Ældretalsmanden identificere områder, hvor vilkårene for ældre er vanskelige, og videreformidle dette til politikere, myndigheder og borgere.

Ældretalsmanden udøver en funktion, som skal sikre ældre en synlig og tilgængelig adgang til kvalificeret rådgivning og vejledning vedrørende deres vilkår.

Ældretalsmanden kan handle af egen drift eller efter henvendelse. Alle skal have ret til at henvende sig til Ældretalsmanden. Ældre skal have førsteprioritet.

Med disse bemærkninger overlades forslaget hermed til Inatsisartuts velvillige behandling.